

RAADSVOORSTEL

Onderwerp : Aanpassing beleidskader wind/zon

Zaak- & documentnr. : Z/23/107930 201610294

Opsteller : Luc Velhorst

Portefeuillehouder : Gemma Tiedink

Afdeling : RSO

Telefoonnr. : (088) 6953349

Samenvatting

Energie de Liemers/ Rijn en IJssel Energie Energiecoöperatie (REIJE) heeft verzocht om het Beleidskader 2022 zon/wind aan te passen waardoor het mogelijk wordt dat voor de duur van maximaal 30 jaar een Omgevingsvergunning kan worden verleend voor de exploitatie van een zonnepark in het aangewezen zoekgebied wind/zon op en nabij InnoFase. Hierdoor is de coöperatie in staat nog dit jaar 50% eigenaar te worden van het zonnepark, met een optie tot volledige aankoop. Het college stelt de raad voor akkoord te gaan met deze aanpassing.

Beslispunten

1. Het Beleidskader Initiatieven grootschalige opwek wind en zonne energie aan te passen waardoor het mogelijk wordt dat voor de duur van maximaal 30 jaar een Omgevingsvergunning kan worden verleend voor de exploitatie van een zonnepark in het aangewezen zoekgebied wind zon op en nabij InnoFase

Aanleiding

Op 12 februari 2022 heeft uw raad het Beleidskader voor grootschalige opwek van wind- en zonne-energie vastgesteld. Dit kader bevat de voorwaarden waaronder de gemeente planologisch meewerkt aan initiatieven binnen het door de raad aangewezen geschikte zoekgebied bij InnoFase. Dat gebied is ook vastgelegd in de Regionale Energie Strategie RES).

Naast landschappelijke/ecologische eisen zijn er in het Beleidskader voorwaarden opgenomen voor financiële participatie door omwonenden en inwoners. Specifiek is hiervoor bepaald dat gestreefd wordt naar minimaal 50% lokaal eigendom van de energieproductie. Daarbij is ook vastgelegd dat een binnen de gemeente actieve energiecoöperatie kan voorzien in de bedoelde 50% eigendom.

Hierop aansluitend heeft een aantal inwoners uit Duiven de coöperatie Energie De Liemers opgericht. Deze coöperatie is in overleg gegaan met de drie ontwikkelaars die binnen het zoekgebied zonneparken willen aanleggen. Met één partij (IXZon) is inmiddels een goede samenwerking tot stand gebracht waarbij een optie tot 50% participatie in dit park van bruto 25 ha. Aanvankelijk bestond de gedachte om pas na de bouw van het zonnepark mede-eigenaar te worden. De coöperatie heeft echter nu de voorkeur om zo spoedig mogelijk tot 50% eigendom te komen en dan gezamenlijk het project verder te ontwikkelen en hierover met de gemeente afspraken te maken. Daardoor kan de lokale omgeving eerder én substantiëler profiteren van de verwachte opbrengsten uit de energie-productie. De opbrengsten blijven hierdoor behouden in de regio en belanden niet bij (buitenlandse) aandeelhouders van grote bedrijven.

Inmiddels is Energie de Liemers een vergaande samenwerking aangegaan met Rijn en IJssel Energie Coöperatie (REIJE). Deze coöperatie heeft al veel ervaring met wind- en zonprojecten en heeft ook de beschikking over professionele kennis op het gebied van organisatie, financiën en juridische zaken. Formeel is Energie de Liemers nu onderdeel van de REIJE, maar wel met behoud van een (geregistreerde) eigen identiteit.

De algemene Ledenvergadering van de coöperatie is akkoord gegaan met het voornemen om nog dit jaar dat 50% eigenaar te worden van de ontwikkeling en beheer van het zonnepark Zonnig Duiven. Ook is een eerste recht tot volledig eigendom als optie bedongen bij de ontwikkelaar.

De coöperatie vindt lokaal eigendom alleen verantwoord indien de mogelijke exploitatietermijn van 25 tot 30 jaar wordt verlengd. Men verzoekt de gemeente nu om op dit punt het Beleidskader zon/wind aan te passen. Zie de brief (bijlage 1).

Toelichting

Na de vaststelling van het Beleidskader zon/wind door uw raad (20 februari 2022) begon de oorlog in Oekraïne, gevolgd door de enorme prijsstijgingen van grondstoffen, materialen, rente en lonen. Prijsstijgingen die niet alleen gelden voor ontwikkelkosten, maar ook voor de kosten van materialen, beheer en onderhoud. Op dit moment is er projectfinanciering mogelijk tegen een rentepercentage van ca. 4,5% ten opzicht van een eerdere van 1,3%. Tegenover deze vooruitzichten van de kosten staan de verwachtingen ten aanzien van de opbrengsten. Helaas zijn die niet in balans met die van de kosten.

Zo zijn de opbrengsten uit energieproductie het afgelopen jaar wel omhoog gegaan, maar dat is geen blijvende trend. In de economische prognoses voor de (middel)lange termijn wordt weer rekening gehouden met een lagere elektriciteitsprijs, tot het niveau van voor de oorlog of zelfs nog daaronder.

Een andere component van de opbrengst gaat over de subsidie. De bestaande regeling (SDE++) laat al jaren een dalende trend zien. En de verwachting is dat deze daling zich door zal zetten.

Met deze financiële vooruitzichten acht de energiecoöperatie het noodzakelijk dat de exploitatietermijn met 5 jaar wordt verlengd. Alleen dan is er sprake van een verantwoord risicoprofiel en een gezonde business case waardoor de coöperatie minimaal 50% van het lokale eigendom kan verwerven en daardoor kan profiteren van ontwikkeling en de energie-opwek. Ook wordt het dan aantrekkelijker om gebruik te maken van de optie op 100% eigendom. Met 5 extra jaren kan de regio 30 jaar lang meeprofiten van stroom opwek in De Liemers. Met een exploitatietermijn van 30 jaar wordt overigens ook de technische potentie van alle afzonderlijke technische componenten optimaal benut. Dat geldt ook voor de bijbehorende netaansluiting.

Tenslotte ontstaat de mogelijkheid dat de coöperatie gaat participeren in de 'Smart Energy Hub InnoFase'. Dat wordt een decentraal netwerk voor optimaal gebruik van lokaal opgewekte duurzame energie. Het zorgt voor regie over opwek, opslag, conversie en verbruik. Daarmee kan deze energy hub een oplossing bieden voor de groeiende vraag naar elektriciteit en het volle elektriciteitsnetwerk in de regio (congestieproblematiek).

Ons college is verheugd dat Energie de Liemers/REIJE op korte termijn in staat is om tot 50% eigenaarschap te komen en wellicht ook nog uit te breiden tot 100%. Wij onderschrijven de noodzaak tot verlengen van de exploitatietermijn tot maximaal 30 jaar. Vandaar dat wij nu dit voorstel aan uw raad voorleggen.

Planning

Na besluitvorming door uw raad kan de afronding plaatsvinden van de volledige onderbouwing van het project. Indien blijkt dat ook aan de overige voorwaarden uit de wet en die van het Beleidskader zon/wind wordt voldaan, zullen wij een overeenkomst sluiten met de ontwikkelaar en de coöperatie. Vervolgens starten wij de vergunningsprocedure met publicatie, openstelling voor zienswijzen e.d.

Beoogd effect

Energie de Liemers/REIJE in staat stellen dit jaar 50% mede-eigenaar te worden van het zonnepark 'Zonnig Duiven' en deze mogelijk nog uit te breiden tot 100%.

Argumenten

1. *Hierdoor ontstaat een gezonde business case en een verantwoord risicoprofiel voor de energie coöperatie.* Met een kortere exploitatietermijn staat de stijging van de kosten staat niet meer in verhouding tot de verwachte stijging van opbrengsten.
2. *De coöperatie wordt daardoor in staat gesteld te participeren in de Smart Energy Hub InnoFase.* Daarmee wordt de congestieproblematiek verminderd.

Kanttekeningen

1. *Vorig jaar (februari 2022) speelde in de raad ook de discussie over de lengte van de exploitatietermijn, c.q. de maximale duur van de vergunning.* Toen was er nog geen dringende reden tot verlenging. Kort daarna begon de oorlog in Oekraïne met alle gevolgen van dien. Ook groeide het besef dat de lopende (RES) projecten voor de opwek van duurzame energie in eigen land nodig zijn. Er zijn al meerdere projecten met een 30-jarige exploitatietermijn.

Financiële paragraaf

Dit voorstel heeft geen gevolgen voor de gemeentelijke financiën. Alle gemeentelijke projectkosten worden verhaald in de anterieure overeenkomst en de kosten van de vergunningsprocedure worden verrekend in de leges.

Participatie en communicatie

De wens tot 50% lokaal eigendom ligt ten grondslag aan dit raadsvoorstel. Voor de onderbouwing van concrete zonnepark-projecten blijven de overige participatie-voorwaarden gelden uit het bestaande Beleidskader wind/zon.

Intergemeentelijke samenwerking

De beoogde ontwikkeling van zonneparken vindt plaats binnen de kaders van de Regionale Energie Strategie (RES) Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen.

Bijlagen

201612093	Brief met verzoek Energie de Liemers/REIJE
201612094	Beleidskader zon/wind 2022
201611942	Raadsbesluit

Duiven, 11 april 2023.

Burgemeester en wethouders van gemeente Duiven,

mr. drs. R.J. (Rutger) den Haan
secretaris

mr. H.B. (Huub) Hieltjes
burgemeester